

Utrecht, oktober 2023

Beste vrijgevestigde leden,

Er komen bij ons als beroepsverenigingen veel signalen binnen dat gemeenten bij de aanbesteding van jeugdhulp de vrijgevestigde praktijken niet of onvoldoende inkopen. Zo zien we dat veel gemeenten de taakgerichte inkoopvariant inzetten, wat betekent dat er een beperkt aantal aanbieders wordt gecontracteerd. De aanbieders vormen hiervoor samenwerkingsbanden, waarbij de vrijgevestigden via onderaannemerschap zorg in natura kunnen leveren. In de praktijk blijkt echter dat de samenwerkingsverbanden vooral bestaan uit de grotere organisaties en geen of zeer beperkt vrijgevestigden als onderaannemer meenemen. Door deze nieuwe wijze van contractering ontstaat er een verschraving van het jeugdhulplandschap, terwijl de zorgvraag en de wachtlijsten niet zullen verminderen. Voor goede jeugdhulp is onzes inziens een gevarieerd zorglandschap nodig van zowel grote en kleine aanbieders, met ieder een eigen specialisatie.

Dit vinden we een zorgelijke ontwikkeling. Namens de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd (SBJ), onderdeel vrijgevestigden, zetten wij ons in om dit probleem aan te kaarten. Dit doen wij in onze reactie op de Hervormingsagenda en door gemeentes, bijvoorbeeld Amsterdam, aan te schrijven. Hierin geven we aan dat inzet van vrijgevestigden juist past bij de doelen van de Jeugdwet omdat er sprake is van kleinschalige, flexibele jeugdhulp die persoonlijk en deskundig verleend wordt door een aanbieder die maatwerk levert en lokaal is ingebed. Daarnaast is er sprake van kwaliteitsborging door middel van registratie in SKJ of BIG-register of een kwaliteitsregister bij een beroepsvereniging.

Deze signalen kunnen wij als beroepsverenigingen afgeven, maar ook als vrijgevestigde zelf kun je het nodige doen:

- Zoek elkaar als vrijgevestigden in de gemeente of regio op, zodat je met elkaar een plan kunt maken om de zorgen kenbaar te maken. Maak gebruik van elkaars kennis, kunde en netwerk.
- Reageer in een vroeg stadium als de inkoopplannen gepresenteerd worden. Doe mee met de consultatierondes die vaak voorafgaan aan de publicatie van de aanbesteding. Stel vragen en deel je zorgen.
- Deel je zorgen en ervaringen met de gemeenteraad, want zij zijn uiteindelijk de baas over het beleid. Zij kunnen het College en de wethouder pas goed controleren en bijsturen als zij het perspectief van cliënten en aanbieders ten aanzien van beleid kennen;
 - o Maak gebruik van je eventuele contacten met raadsleden.
 - o Schrijf een brief aan alle fracties en vraag om een gesprek om hen te informeren. Deel niet alleen je zorgen, maar kom ook met een reële oplossing.
 - o Maak gebruik van de mogelijkheid van spreektijd in de raads-/commissievergaderingen als het onderwerp op de agenda staat. Vaak is er ook een mogelijkheid thema's aanhangig te maken die niet op de agenda staan. Betrek hierbij bij voorkeur ook cliënten, ouders van cliënten en hun ervaringen.

- Indien je geen overeenkomst hebt met de gemeente, dan is het mogelijk om via jeugdwet-PGB's hulp te verlenen. Dit kan als aan twee voorwaarden is voldaan: 1) de jeugdige of de ouders stellen zich gemotiveerd op het standpunt dat zij de individuele voorziening, die wordt geleverd door een ingekochte aanbieder, niet passend achten en 2) naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort en die de jeugdige of zijn ouders van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is ([Jeugdwet art 8.1.1](#)). Lees hierover mee op de [website over regelhulp](#).

Daarnaast is het altijd fijn als je aan jouw beroepsvereniging kenbaar maakt wat er in jouw gemeente speelt, zodat zij ook op de hoogte is van de problematiek. Zoek op de website van je vereniging ook naar meer informatie over dit onderwerp.

We wensen je veel succes met het zelf actief aan de slag gaan met de contracten in jouw gemeente.

Met vriendelijke groet,